

MỘT SỐ ĐÁNH GIÁ VÀ ĐỀ XUẤT GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG HOẠT ĐỘNG GIẢNG DẠY TRONG CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO LUẬT SƯ PHỤC VỤ HỘI NHẬP QUỐC TẾ TỪ GÓC NHÌN CỦA GIẢNG VIÊN THỈNH GIẢNG

1. Mở đầu

Trong bối cảnh toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng hiện nay, hoạt động hành nghề luật sư đang đứng trước những yêu cầu mới mang tính toàn diện và khắt khe hơn, không chỉ về kiến thức pháp luật mà còn về kỹ năng hành nghề, tư duy pháp lý và khả năng thích ứng với môi trường pháp lý trong bối cảnh hội nhập. Sự gia tăng của các giao dịch thương mại quốc tế, các tranh chấp có yếu tố nước ngoài, cũng như việc Việt Nam tham gia vào ngày càng nhiều các điều ước quốc tế đã và đang đặt ra đòi hỏi cấp thiết đối với đội ngũ luật sư.

Trong bối cảnh đó, chất lượng hoạt động đào tạo luật sư giữ vai trò trung tâm và trở thành một trong những yếu tố quyết định trực tiếp đến năng lực hành nghề, khả năng thích ứng của đội ngũ luật sư trong tương lai. Sự ra đời của Chương trình đào tạo luật sư phục vụ hội nhập quốc tế tại Học viện Tư pháp là kết quả của quá trình nhận thức sâu sắc về những yêu cầu mới đặt ra đối với nghề luật sư trong bối cảnh hiện nay, là bước đi chủ động hướng tới mục tiêu đào tạo đội ngũ luật sư hội nhập quốc tế. Sau 05 năm triển khai, Chương trình đã từng bước khẳng định được vai trò, giá trị và ghi nhận những kết quả tích cực về chất lượng đào tạo, phương thức triển khai, mức độ yêu cầu thực tiễn và cung cấp nguồn nhân lực chất lượng cho các tổ chức hành nghề luật sư, các doanh nghiệp và tổ chức khác trên cả nước.

Để có được kết quả đó, không thể không kể đến những đóng góp to lớn của đội ngũ giảng viên thỉnh giảng của Chương trình. Với lợi thế về kinh nghiệm thực tiễn phong phú và sự cập nhật nhanh nhạy với hoạt động hành nghề, đặc biệt, rất nhiều giảng viên thỉnh giảng của Chương trình là Luật sư điều hành, Luật sư thành viên của các hãng luật lớn trên thị trường, đã mang đến cho Chương trình những góc nhìn thực tiễn sâu sắc, là cầu nối quan trọng giữa lý luận và thực tiễn, giữa môi trường đào tạo và yêu cầu của thị trường dịch vụ pháp lý.

Với tư cách là một luật sư trực tiếp tham gia giảng dạy trong Chương trình từ những ngày đầu tại 3/5 học phần bắt buộc và một số học phần tự chọn của Chương trình, tôi có cơ hội theo dõi khá đầy đủ quá trình đào tạo và sự trưởng thành của Chương trình trong 05 năm qua. Từ góc nhìn đó, tham luận này xin chia sẻ một số đóng góp và đánh giá về chương trình, đồng thời đề xuất một số giải pháp nhằm tiếp tục nâng cao chất lượng đào tạo của chương trình trong giai đoạn tới.

2. Một số nhận xét, đánh giá chung về chương trình, công tác tổ chức và học viên

2.1. Về Chương trình đào tạo

Chương trình đào tạo luật sư phục vụ hội nhập quốc tế của Học viện Tư pháp được xây dựng với mục tiêu trang bị cho học viên đạo đức nghề nghiệp luật sư; kiến thức, kỹ năng của luật sư về tư vấn, tranh tụng trong lĩnh vực thương mại, đầu tư, giải quyết tranh chấp quốc tế; phát huy năng lực và kỹ năng nghề nghiệp thực tiễn mà người học có được, hiểu được, vận dụng được khi tập sự và hành nghề; góp phần phát triển đội ngũ luật sư đáp ứng yêu cầu cải cách tư pháp và hội nhập quốc tế. Trong quá trình triển khai thực hiện, Chương trình đã thể hiện được đúng mục tiêu đào tạo thông qua nhiều phương diện:

- Về nội dung chương trình: Nội dung các học phần, chương trình được thiết kế tương đối khoa học, có tính hệ thống. Các học phần bắt buộc bao hàm đầy đủ các nội dung cốt lõi của lĩnh vực thương mại, đầu tư và giải quyết tranh chấp quốc tế và có yếu tố nước ngoài. Các học phần tự chọn tương đối đa dạng, chuyên sâu, tạo điều kiện cho học viên được tiếp cận đến những lĩnh vực khác nhau theo định hướng nghề nghiệp và nhu cầu cá nhân. Sự phân bổ giữa các bài lý thuyết và tình huống trong các học phần được bố trí tương đối hợp lý, giúp học viên vừa được củng cố, cập nhật kiến thức, vừa có điều kiện thực hành kỹ năng thông qua các tình huống thực hành.
- Chương trình thu hút được nhiều học viên chất lượng, đạt kết quả cao tại bậc học cử nhân, nhiều học viên được đào tạo tại các cơ sở đào tạo có uy tín trên toàn thế giới. Kết quả học tập của học viên tốt nghiệp chương trình tương đối tốt, tỷ lệ học viên đạt loại giỏi tương đối cao so với các Chương trình khác. Nhiều học viên sau khi tốt nghiệp vào làm việc tại các hãng luật lớn trong và ngoài nước.
- Đội ngũ giảng viên thỉnh giảng gồm nhiều chuyên gia trong các Bộ, ngành, cơ sở đào tạo lớn tại Việt Nam, bên cạnh đó, Chương trình cũng mời các giảng viên thỉnh giảng là các luật sư đến từ các hãng luật lớn và uy tín hàng đầu Việt Nam, trong đó có rất nhiều luật sư giữ các chức vụ cao trong hãng luật. Vì vậy, chất lượng bài giảng được đánh giá tốt, mang tính thực tiễn cao.
- Phương thức giảng dạy Trực tiếp kết hợp Trực tuyến được triển khai nhịp nhàng, bài bản với sự hỗ trợ của phần mềm MS Teams, tạo điều kiện thuận lợi cho Chương trình tiếp cận với những chuyên gia Việt Nam đang làm việc tại nước ngoài.
- Tài liệu chương trình được xây dựng đa dạng, bám sát nội dung và mục tiêu đào tạo của chương trình, học phần và từng bài học.
- Các bài giảng được chuẩn bị công phu, được cập nhật thường xuyên, kết hợp hài hòa giữa nội dung lý thuyết và các tình huống minh họa, lồng ghép các bài tập thực hành trực quan, sinh động, bám sát thực tiễn.

2.2. Về công tác tổ chức đào tạo

Công tác tổ chức đào tạo nhìn chung được thực hiện bài bản. Hoạt động quản lý học viên, mời giảng, triển khai lớp học được thực hiện tương đối khoa học, góp phần đảm bảo, nâng cao chất lượng bài học, thuận tiện cho giảng viên và học viên trong quá trình giảng dạy và học tập.

Cơ sở vật chất và trang thiết bị phòng học được chú trọng đầu tư, đáp ứng tốt nhu cầu của giảng viên và học viên.

2.3. Về học viên của Chương trình

Đa phần học viên của Chương trình đào tạo luật sư phục vụ hội nhập quốc tế đều có nền tảng học thuật, năng lực tư duy và kỹ năng ngoại ngữ tốt. Phần lớn học viên có ý thức học tập tốt, chủ động trong quá trình học tập.

Đa phần học viên đều đã xác định được mục tiêu nghề nghiệp, phần lớn có định hướng làm việc cho các tổ chức hành nghề luật sư chuyên sâu về kinh doanh, thương mại có yếu tố nước ngoài hoặc làm pháp chế cho các công ty, tập đoàn trong nước và nước ngoài. Do có định hướng nghề nghiệp tương đối rõ ràng, trong quá trình học tập, học viên thường có kỳ vọng học hỏi những nội dung thực tế, mang tính ứng dụng cao liên quan đến định hướng hành nghề và có thể áp dụng ngay vào thực tế công việc.

3. Một số đánh giá về nội dung Chương trình

3.1. Đối với Học phần Kỹ năng cơ bản của luật sư

Học phần Kỹ năng cơ bản của luật sư là Học phần thứ hai trong Chương trình, được giảng dạy liền sau Học phần Nghề luật sư và đạo đức nghề nghiệp luật sư. Sau khi được trang bị các kiến thức nền tảng về nhận thức nghề nghiệp và các chuẩn mực đạo đức đối với luật sư, học viên sẽ được cung cấp các kiến thức và kỹ năng cơ bản của luật sư tư vấn trong lĩnh vực thương mại, đầu tư và giải quyết tranh chấp quốc tế. Các kỹ năng đó bao gồm: kỹ năng tư vấn pháp luật; kỹ năng nghiên cứu hồ sơ; kỹ năng tra cứu, viện dẫn các loại nguồn của pháp luật thương mại, đầu tư quốc tế; kỹ năng viết pháp lý; kỹ năng soạn thảo hợp đồng; kỹ năng đàm phán; kỹ năng giải quyết các vấn đề pháp lý; kỹ năng quản lý công việc, xây dựng và phát triển thương hiệu cho luật sư và tổ chức hành nghề luật sư. Nhìn chung, học phần bao quát được cơ bản những kỹ năng một luật sư cần có, trước khi đi sâu hơn vào những học phần chuyên sâu tiếp theo.

Trong khuôn khổ của Học phần đào tạo này, tôi vinh dự được đồng hành và trực tiếp truyền đạt kiến thức tại hai chuyên đề trọng tâm: (i) Các vấn đề chung về tư vấn pháp luật và tiếp xúc khách hàng; và (ii) Kỹ năng quản lý công việc, xây dựng và phát triển thương hiệu cho luật sư và tổ chức hành nghề luật sư.

Từ thực tiễn giảng dạy và hoạt động nghề nghiệp, tôi nhận định đây là những nhóm kỹ năng "thiết yếu" mang tính quyết định đến sự thành công và hình ảnh chuyên nghiệp của đội ngũ luật sư tương lai, cụ thể:

- Về tư duy tiếp xúc khách hàng: Một luật sư hội nhập không chỉ cần tinh thông pháp lý mà còn phải sở hữu năng lực lắng nghe và thấu cảm sâu sắc. Việc tiếp xúc khách hàng không nên được nhìn nhận đơn thuần là một giao dịch dân sự, mà phải là quá trình xác lập nền tảng tin cậy. Đây chính là điểm khởi đầu để luật sư thấu hiểu bản chất vụ việc và cung cấp những giải pháp pháp lý toàn diện, nhân văn.
- Về kỹ năng quản trị và điều hành: Trong môi trường hành nghề quốc tế với cường độ và áp lực cao, năng lực quản lý công việc được coi là "xương sống" để duy trì sự bền vững nghề nghiệp. Việc thiết lập hệ thống ưu tiên, quản trị thời gian khoa học và thực thi nghiêm túc các cam kết về tiến độ không chỉ là thước đo của sự chuyên nghiệp, mà còn là yếu tố then chốt giúp luật sư bảo vệ uy tín trước các đối tác trong và ngoài nước.
- Về định vị thương hiệu: Xây dựng thương hiệu cá nhân và tổ chức gắn liền với đạo đức nghề nghiệp chính là cách tốt nhất để góp phần chuẩn hóa hình ảnh luật sư Việt Nam trên trường quốc tế. Thương hiệu không chỉ là sự nhận diện, mà là lời khẳng định về chất lượng dịch vụ và giá trị cốt lõi mà luật sư mang lại cho cộng đồng.

Sau 5 năm triển khai Chương trình, chúng ta đang chứng kiến sự chuyển dịch mạnh mẽ của thị trường dịch vụ pháp lý dưới tác động của cuộc Cách mạng Công nghiệp 4.0. Sự phát triển thần tốc của trí tuệ nhân tạo (AI) và các nền tảng số không chỉ dừng lại ở vai trò công cụ hỗ trợ mà đang tái định hình phương thức hành nghề luật sư trên toàn cầu. Trong bối cảnh nền kinh tế số trở thành trụ cột phát triển, luật sư hiện đại không chỉ cần tinh thông pháp lý mà phải sở hữu "năng lực số" để thích ứng, khai thác và kiểm soát các công cụ công nghệ một cách hiệu quả.

Nhằm tối ưu hóa chương trình đào tạo tại Học viện Tư pháp phù hợp với tình hình thực tiễn, tôi xin đề xuất bổ sung Học phần đào tạo Kỹ năng cơ bản của luật sư thông qua các chuyên đề trọng tâm sau:

- a) Chuyên đề: Ứng dụng Trí tuệ nhân tạo (AI) và Công nghệ pháp lý (LegalTech) trong hành nghề
  - Mục tiêu: Trang bị kỹ năng sử dụng các công cụ AI (như Generative AI, các phần mềm quản lý án lệ, phân tích hợp đồng tự động) để tối ưu hóa quy trình làm việc.
  - Nội dung cốt lõi: Kỹ năng đặt câu hỏi cho AI pháp lý, phương pháp kiểm chứng dữ liệu để tránh sai sót hệ thống và đạo đức hành nghề khi sử dụng công nghệ.
- b) Chuyên đề: Quản trị rủi ro và Bảo vệ dữ liệu cá nhân trong kỷ nguyên số

- Mục tiêu: Hình thành tư duy bảo mật thông tin và tuân thủ pháp luật về dữ liệu trong bối cảnh Việt Nam đã ban hành Luật Bảo vệ Dữ liệu Cá nhân, Nghị định 356 và một loạt các Nghị định có liên quan. Việc bảo vệ dữ liệu cá nhân không còn là lựa chọn nữa mà đã trở thành yêu cầu bắt buộc và trở thành một chuẩn mực vàng trong bối cảnh hội nhập kinh tế quốc tế hiện nay trong bối cảnh thế giới đã có hơn 170 quốc gia và vùng lãnh thổ đã ban hành quy định về bảo vệ dữ liệu cá nhân.
  - Nội dung cốt lõi: Quy trình kiểm soát dữ liệu khách hàng, kỹ năng tư vấn tuân thủ bảo vệ dữ liệu cho doanh nghiệp kinh doanh trên nền tảng số và xử lý khủng hoảng an ninh mạng.
- c) Chuyên đề: Kỹ năng tư vấn các giao dịch trong nền kinh tế số
- Mục tiêu: Giúp học viên tiếp cận với các loại hình tài sản và giao dịch mới phát sinh trong nền kinh tế số.
  - Nội dung cốt lõi: Tư vấn hợp đồng thông minh (Smart Contract), pháp lý về tài sản số, giao dịch xuyên biên giới trên không gian mạng và giải quyết tranh chấp trực tuyến (ODR).

Việc chủ động đưa các nội dung về kinh tế số vào chương trình giảng dạy không chỉ đơn thuần là trang bị kiến thức công nghệ, mà còn giúp luật sư tương lai hình thành tư duy hành nghề an toàn, hiện đại. Đây là yếu tố then chốt để nâng cao năng lực cạnh tranh của đội ngũ luật sư Việt Nam, đảm bảo khả năng hội nhập và bảo vệ quyền lợi khách hàng hiệu quả trong một môi trường số hóa toàn diện.

3.2. Đối với Học phần Kỹ năng tư vấn pháp luật về đầu tư có yếu tố nước ngoài và đầu tư quốc tế

Trong bối cảnh Việt Nam đang triển khai mạnh mẽ các chính sách cải cách thể chế, mở rộng hành lang pháp lý nhằm thu hút dòng vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài chất lượng cao, học phần Kỹ năng tư vấn pháp luật về đầu tư có yếu tố nước ngoài và đầu tư quốc tế đã khẳng định được vai trò then chốt và có tính thời đại.

Việc chương trình dành ưu tiên đặc biệt và thời lượng tập trung cho chuyên đề Pháp luật về đầu tư nước ngoài tại Việt Nam không chỉ phản ánh đúng nhu cầu thực tiễn của thị trường dịch vụ pháp lý mà còn cho thấy sự nhạy bén trong việc bám sát chiến lược quốc gia. Trong kỷ nguyên hội nhập, luật sư không chỉ đóng vai trò là người giải thích pháp luật, mà còn là người mở đường cho các nhà đầu tư quốc tế khi thâm nhập thị trường Việt Nam. Hướng đi này của Học viện Tư pháp hoàn toàn tương thích với xu thế chuyển dịch chuỗi cung ứng toàn cầu, nơi Việt Nam đang nổi lên như một điểm đến an toàn và hấp dẫn.

Nhằm tiếp tục duy trì vị thế và thích ứng nhanh chóng với sự biến động không ngừng của thị trường tài chính - công nghệ, tôi đề xuất một số định hướng cập nhật cho học phần như sau:

- Tích hợp các hình thức đầu tư mới: Chủ động lồng ghép nội dung tư vấn pháp luật liên quan đến các mô hình kinh tế mới và tài sản số (như tài sản mã hóa - Virtual Assets). Đây là mảng nội dung mà các nhà đầu tư nước ngoài đang đặc biệt quan tâm nhưng hành lang pháp lý trong nước vẫn đang trong quá trình hoàn thiện.
- Nâng cao tính thích ứng: Việc trang bị kỹ năng nhận diện rủi ro và tư vấn cho các cấu trúc đầu tư phức tạp sẽ giúp luật sư Việt Nam nâng cao vị thế cạnh tranh ngay trên sân nhà, đủ năng lực đối thoại và làm việc trực tiếp với các tập đoàn đa quốc gia.
- Đón đầu chính sách thu hút đầu tư xanh: Xem xét bổ sung các nội dung về tư vấn tuân thủ ESG (Môi trường, Xã hội và Quản trị) – một tiêu chuẩn bắt buộc trong các quyết định đầu tư quốc tế hiện nay.

Có thể khẳng định học phần đào tạo này chính là chìa khóa giúp đội ngũ luật sư tương lai hòa nhập vào dòng chảy kinh tế toàn cầu. Việc liên tục làm mới nội dung theo hướng hiện đại, đa dạng hóa các hình thức đầu tư sẽ đảm bảo chương trình luôn là bộ phận vững chắc cho các luật sư hội nhập, góp phần tích cực vào công cuộc xây dựng môi trường đầu tư thông thoáng và minh bạch tại Việt Nam.

3.3. Đối với Học phần Kỹ năng tham gia giải quyết tranh chấp thương mại, đầu tư có yếu tố nước ngoài và tranh chấp thương mại, đầu tư quốc tế

Học phần Kỹ năng tham gia giải quyết tranh chấp thương mại, đầu tư có yếu tố nước ngoài và tranh chấp thương mại, đầu tư quốc tế cung cấp các kiến thức và rèn luyện kỹ năng cho học viên trong hoạt động tham gia giải quyết tranh chấp thương mại, đầu tư có yếu tố nước ngoài và tranh chấp thương mại, đầu tư quốc tế bằng hòa giải, tại tòa án, trọng tài thương mại, tại cơ quan giải quyết tranh chấp của WTO và tại Trung tâm giải quyết tranh chấp đầu tư quốc tế ISDS. Học phần bao quát được đầy đủ các nội dung với các buổi học lý thuyết, tình huống, thực hành diễn án, diễn phiên họp, giúp học viên hình dung cơ bản về các phương thức giải quyết tranh chấp trong lĩnh vực thương mại, đầu tư có yếu tố nước ngoài. Đồng thời, thông qua các hoạt động thực hành, học viên sẽ được tiếp cận với các tình huống thực hành sát với thực tiễn do giảng viên có nhiều kinh nghiệm cung cấp, giúp học viên có cơ hội thực hành và trau dồi thêm các kiến thức và kỹ năng đã được học từ các học phần trước đó.

Tuy nhiên, trước định hướng chiến lược về việc hình thành và phát triển các Trung tâm Tài chính Quốc tế (IFC) tại Việt Nam, chương trình đào tạo cần có những bước chuyển mình đột phá để bắt kịp các yêu cầu pháp lý đặc thù. Việc xây dựng một cơ chế giải quyết tranh chấp hiệu quả, minh bạch và tiệm cận thông lệ quốc tế chính là "mảnh ghép" sống còn

của hệ sinh thái IFC. Do đó, tôi đề xuất mở rộng và chuyên sâu hóa nội dung đào tạo về kỹ năng tham gia giải quyết tranh chấp tại Tòa án chuyên biệt và Trung tâm trọng tài thuộc Trung tâm tài chính quốc tế. Nội dung này có thể được thiết kế dưới dạng chuyên đề hoặc lồng ghép thành một bài học thuộc học phần Kỹ năng tham gia giải quyết tranh chấp thương mại, đầu tư có yếu tố nước ngoài và tranh chấp thương mại, đầu tư quốc tế, tập trung vào các kỹ năng như: xác định thẩm quyền và lựa chọn cơ chế giải quyết tranh chấp phù hợp; nghiên cứu và áp dụng luật nước ngoài, thông lệ quốc tế; kỹ năng tranh tụng trong môi trường đa ngôn ngữ; kỹ năng chuẩn bị hồ sơ, chứng cứ theo chuẩn mực quốc tế; cũng như kỹ năng làm việc với các chủ thể nước ngoài. Việc chủ động đưa các kỹ năng giải quyết tranh chấp tại Trung tâm Tài chính Quốc tế vào chương trình đào tạo là bước đi tất yếu để nâng tầm vị thế của luật sư Việt Nam. Điều này không chỉ bảo đảm tính sẵn sàng của nguồn nhân lực mà còn góp phần hiện thực hóa mục tiêu xây dựng môi trường đầu tư an toàn, hiện đại, đưa Việt Nam trở thành điểm đến tin cậy của dòng vốn tài chính toàn cầu.

4. Đề xuất về việc rà soát và cập nhật các học phần tự chọn

Nhằm nâng cao năng lực của đội ngũ luật sư trước tác động của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 và định hướng phát triển kinh tế số của quốc gia, tôi đề xuất bổ sung và cập nhật hệ thống các học phần tự chọn mang tính tiên phong sau đây:

- a) Kỹ năng tư vấn pháp luật và giải quyết tranh chấp trong lĩnh vực Tài sản số (Digital Assets) Trong bối cảnh các Trung tâm Tài chính Quốc tế đang dần hình thành, việc quản trị và giao dịch tài sản mã hóa không còn là xu hướng xa lạ mà đã trở thành một phần tất yếu của dòng chảy vốn toàn cầu. Học phần này được thiết kế nhằm giúp luật sư làm chủ các kỹ năng:
  - Nhận diện và phân loại: Hệ thống hóa các loại hình tài sản mã hóa (Crypto Assets), mã thông báo (Tokens) và các cấu trúc tài chính phi tập trung (DeFi).
  - Tư vấn tuân thủ và quản trị rủi ro: Kỹ năng xây dựng cấu trúc giao dịch trong môi trường số, bám sát khung pháp lý quốc tế và các dự thảo chính sách tại Việt Nam.
  - Giải quyết tranh chấp xuyên biên giới: Trang bị phương thức xử lý các tranh chấp phát sinh trên không gian mạng, các vấn đề về thẩm quyền và thực thi phán quyết liên quan đến tài sản số tại các thiết chế trọng tài và tòa án chuyên biệt.

- b) Kỹ năng ứng dụng Công nghệ pháp lý (LegalTech) và Trí tuệ nhân tạo (AI) trong thực hành nghề nghiệp Đây là học phần đóng vai trò đòn bẩy giúp luật sư chuyển đổi phương thức hành nghề từ truyền thống sang hiện đại, tối ưu hóa hiệu suất và nâng cao lợi thế cạnh tranh:
  - Làm chủ công cụ số: Kỹ năng khai thác các hệ thống AI (như Generative AI) trong nghiên cứu án lệ, phân tích hợp đồng và tự động hóa quy trình soạn thảo văn bản pháp lý.

- Quản trị thực hành nghề nghiệp: Ứng dụng các nền tảng công nghệ trong quản lý hồ sơ, tối ưu hóa tương tác với khách hàng và cam kết tiến độ công việc trong môi trường áp lực cao.
- Đạo đức và Bảo mật thông tin: Nhấn mạnh trách nhiệm của luật sư trong việc bảo vệ dữ liệu cá nhân (theo Luật Bảo vệ Dữ liệu Cá nhân và Nghị định 356) và các quy tắc đạo đức khi sử dụng AI, đảm bảo tính bảo mật và sự tin cậy tuyệt đối cho khách hàng.

5. Một số góp ý khác nhằm nâng cao chất lượng chương trình

Để tiếp tục khẳng định vị thế của Chương trình đào tạo và đáp ứng kỳ vọng ngày càng cao của thị trường dịch vụ pháp lý quốc tế, tôi xin đề xuất ba nhóm giải pháp trọng tâm nhằm chuyển đổi mạnh mẽ từ tư duy đào tạo truyền thống sang mô hình đào tạo năng lực thực thi và hội nhập toàn cầu:

Thứ nhất, tối ưu hóa mô hình "Học tập qua trải nghiệm".

Thực tiễn cho thấy, kiến thức pháp lý chỉ thực sự trở thành năng lực khi được tôi luyện qua môi trường giả định sát với thực tế. Tôi đề xuất tăng cường tỷ trọng các hoạt động thực hành chuyên sâu, giúp học viên có thời gian để thẩm thấu lý thuyết vào tư duy xử lý tình huống, từ đó rèn luyện bản lĩnh chính trị, đạo đức nghề nghiệp và sự nhạy bén cần thiết của một luật sư thực thụ trên hành trình hành nghề tương lai:

- Mô phỏng thực tế (Simulation): Xây dựng các kịch bản đàm phán đa phương, các buổi tiếp xúc khách hàng chiến lược với các tình huống xung đột lợi ích phức tạp.
- Diễn án và Phiên họp trọng tài: Không chỉ dừng lại ở việc mô phỏng phiên tòa, cần mở rộng sang diễn phiên họp giải quyết tranh chấp tại các trung tâm trọng tài quốc tế hoặc tòa án chuyên biệt.

Thứ hai, tăng cường giảng dạy, học tập bằng tiếng Anh. Trong bối cảnh hội nhập, tiếng Anh pháp lý không còn là một ưu thế mà là một yêu cầu bắt buộc. Để khắc phục sự hạn chế về tương tác quốc tế hiện nay, chương trình cần đa dạng hóa đội ngũ giảng viên thông qua việc mời các luật sư thành viên từ các hãng luật quốc tế, các chuyên gia thỉnh giảng người nước ngoài trực tiếp tham gia giảng dạy. Bên cạnh đó, cần tăng tỷ lệ các mô-đun học tập, thảo luận và thực hành hoàn toàn bằng tiếng Anh. Điều này không chỉ giúp học viên làm chủ thuật ngữ pháp lý chuyên ngành mà còn rèn luyện kỹ năng giao tiếp đa văn hóa, khả năng thuyết phục và tư vấn trực tiếp cho các nhà đầu tư nước ngoài.

Thứ ba, bổ sung các nội dung về ứng dụng công nghệ thông tin và trí tuệ nhân tạo trong hoạt động thực hành nghề luật sư. Trong bối cảnh chuyển đổi số đang diễn ra hết sức mạnh mẽ hiện nay, kỹ năng ứng dụng công nghệ thông tin và trí tuệ nhân tạo trở thành xu

hướng tất yếu của luật sư. Cụ thể, nghiên cứu xây dựng các chuyên đề về ứng dụng công nghệ thông tin trong nghiên cứu pháp lý, soạn thảo văn bản, quản lý hồ sơ,... Bên cạnh đó, cần chú trọng đến việc nhận diện và kiểm soát các rủi ro phát sinh từ hoạt động này, đặc biệt là vấn đề bảo mật thông tin và bảo vệ dữ liệu cá nhân.

Việc thực thi đồng bộ ba nhóm giải pháp trên sẽ tạo ra sự thay đổi về chất cho chương trình đào tạo, giúp đào tạo những luật sư không chỉ giỏi về luật, mà còn có bản lĩnh, đủ năng lực ngôn ngữ và thành thạo công nghệ, sẵn sàng khẳng định giá trị của luật sư Việt Nam trong chuỗi giá trị pháp lý toàn cầu.

6. Kết luận

Sau 5 năm triển khai thực hiện, không thể phủ nhận rằng Chương trình đào tạo luật sư phục vụ hội nhập quốc tế đã đạt được những kết quả đáng ghi nhận trong việc đào tạo đội ngũ luật sư chất lượng cho thị trường pháp lý trong bối cảnh hội nhập quốc tế. Để tiếp tục giữ gìn phát huy kết quả đó, việc nâng cao chất lượng hoạt động giảng dạy trong Chương trình là yêu cầu mang tính tất yếu, có ý nghĩa quyết định trong việc đáp ứng các yêu cầu cấp thiết của bối cảnh toàn cầu hóa.

Từ góc nhìn của một luật sư trực tiếp tham gia giảng dạy chương trình, tôi tin rằng việc việc nâng cao chất lượng giảng dạy không chỉ dừng lại ở việc hoàn thiện nội dung chương trình hay đổi mới phương pháp giảng dạy, mà còn đòi hỏi sự đồng bộ trong cơ chế phối hợp, tổ chức thực hiện và khai thác hiệu quả các nguồn lực trong quá trình đào tạo. Đây không chỉ là nhiệm vụ trước mắt mà còn là định hướng lâu dài, góp phần xây dựng đội ngũ luật sư Việt Nam có đủ năng lực, bản lĩnh và khả năng cạnh tranh trong môi trường pháp lý toàn cầu.

Cuối cùng, tôi xin trân trọng cảm ơn Bộ Tư pháp, Học viện Tư pháp, Khoa Đào tạo Luật sư đã tổ chức Hội thảo tổng kết 5 năm triển khai Chương trình đào tạo luật sư phục vụ hội nhập quốc tế. Đây là một diễn đàn khoa học và thực tiễn có ý nghĩa quan trọng, tạo điều kiện để các nhà quản lý, các nhà khoa học, các luật sư và các chuyên gia pháp lý cùng nhìn lại chặng đường triển khai chương trình trong thời gian qua, đồng thời trao đổi các kinh nghiệm thực tiễn và đề xuất các giải pháp nhằm tiếp tục hoàn thiện chương trình trong thời gian tới; qua đó đóng góp tích cực vào sự phát triển của nghề luật sư và tiến trình hội nhập quốc tế của Việt Nam.